

Το μεγαλύτερο φυσικό λιμάνι της Μεσογείου

Ό,τι κι αν τους είχαν πει οι φίλοι τους, το θέαμα ήταν πραγματικά εντυπωσιακό καθώς το πλοίο έμπαινε στο «μεγαλύτερο φυσικό λιμάνι της Μεσογείου». Δεν ήξερες πού να πρωτοκοιτάξεις. Ο Δημήτρης και η Αντιγόνη, που έρχονταν για πρώτη φορά στη Λέρο, έτρεχαν πέρα δώθε στο κατάστρωμα μέχρι που η Αντιγόνη έπεσε με ταχύτητα πάνω σε μια κυρία.

Η κυρία κρατούσε ένα ποτήρι με καφέ που ανυποψίαστη ετοιμαζόταν να απολαύσει μαζί με το πρώτο τσιγάρο της ημέρας. Το ποτήρι εκτοξεύτηκε και ο καφές τινάχτηκε παντού! Η Αντιγόνη κοκάλωσε και πήγε να ψελλίσει «συγγνώμη», έτοιμη να αντιμετωπίσει όχι μόνο το θυμό της κυρίας, αλλά και τον εξάψαλμο του αδερφού της.

Ο Δημήτρης, στα δεκατρία του πια, είχε πάρει τελευταία πολύ στα σοβαρά το ρόλο του μεγάλου αδερφού, ειδικά τώρα που για πρώτη φορά πήγαιναν διακοπές χωρίς τους γονείς τους, φιλοξενούμενοι από τη γιαγιά και τον

παππού των φίλων τους. Από την περασμένη χρονιά στο Πόρτο Ράφτη, όπου είχαν ζήσει την πιο απίστευτη περιπέτεια της ζωής τους ανακαλύπτοντας την Κούπα του Πτολεμαίου, τα παιδιά είχαν γίνει αχώριστη παρέα.

Από τη μία τα κορίτσια, που υπερτερούσαν αριθμητικά: η Κατερίνα, η Ζηνοβία, η Αντιγόνη – ήταν όλες έντεκα χρονών – και η μικρή της παρέας, η επτάχρονη Ζωή. Από την άλλη τα αγόρια, οι δυο «μεγάλοι»: ο Γιάννης κι ο Δημήτρης, που ήταν συνομήλικοι. Η Κατερίνα και η Ζωή ήταν αδερφές, όπως και ο Γιάννης με τη Ζηνοβία. Όλοι μαζί ήταν ξαδέρφια, και εγγόνια του παππού Λευτέρη και της γιαγιάς Ζωής.

Ο Γιάννης και η Ζηνοβία βρίσκονταν ήδη στη Λέρο. Τα υπόλοιπα παιδιά ταξίδευαν με τους γονείς της Κατερίνας και της μικρής Ζωής, τον Οδυσσέα και τη Μαρίνα, που είχαν έρθει πριν από λίγες ημέρες από το Βουκουρέστι της Ρουμανίας, όπου εργάζονταν τα δύο τελευταία χρόνια – ο Οδυσσέας ως μηχανικός και η Μαρίνα ως αρχισυντάκτρια σε ένα γυναικείο περιοδικό. Είχαν αναγκαστεί να μεταναστεύσουν, καθώς δεν έβρισκαν δουλειά στην Ελλάδα. Οι δυο κόρες τους έμεναν στην Ελλάδα με τον παππού και τη γιαγιά από την πλευρά του πατέρα τους – πράγμα που δεν ήταν καθόλου εύκολο για κανέναν.

Το πλοίο προχωρούσε αργά και η Αντιγόνη κρατούσε την αναπνοή της, μέχρι που έγινε το απίστευτο. Η κυρία, αντί να βάλει τις φωνές, της είπε ότι δεν πείραζε και ότι

θα έπαιρνε άλλον καφέ όταν θα έφταναν στο Λακκί.

«Εδώ που τα λέμε, αυτός δεν πινόταν», σχολίασε χαμογελώντας.

Η αντίδρασή της έκοψε και τη φόρα του Δημήτρη, ενώ η Αντιγόνη βρήκε το θάρρος να πει ένα πιο καθαρό «συγγνώμη» και να προτείνει στην κυρία να την κεράσει εκείνη τον καφέ όταν θα έφταναν. Παρά τις αντιρρήσεις της, η Αντιγόνη πρόσθεσε περήφανα:

«Έχω δικά μου λεφτά».

Η κυρία χαμογέλασε πάλι, ενώ ο Δημήτρης κοίταξε την αδερφή του με επιτιμητικό ύφος.

«Τι έγινε, ρε παιδιά; Έκρηξη καφέ;» πάνω στην ώρα εμφανίστηκε ο Οδυσσέας, ο πατέρας της Κατερίνας και της Ζωής, που σε όλο το ταξίδι έκανε σαν παιδί.

Τους είχε τρελάνει όλους με τα αστεία και τα πειράγματά του. Η Κατερίνα μάταια προσπαθούσε να τον σταματήσει επιπλήττοντάς τον: «Μπαμπάαα, σταμάτα!» Πού εκείνος!

«Δύο χρόνια χωρίς Λέρο δεν αντέχονται. Και τώρα, μέσα σε δύο βδομάδες, πρέπει να ξανακερδίσω το χαμένο χρόνο. Οπότε, θα κάνω μέσα σε δεκατέσσερις μέρες όσα δεν έκανα σε επτακόσιες τριάντα», έλεγε, και η μικρή Ζωή ενθουσιαζόταν.

Δεν ξεκολλούσε από τον πατέρα της. Το προηγούμενο βράδυ είχε κοιμηθεί στην αγκαλιά του. Συνεχώς μιμούνταν τη φωνή και τις κινήσεις του και γελούσαν όλοι.

Η κυρία που της είχε χυθεί ο καφές γύρισε να απαντή-

σει στο γελαστό Οδυσσέα, αλλά σαν κάτι να τη σταμάτησε. Η Αντιγόνη και ο Δημήτρης κοιτούσαν με απορία. Μα τι έγινε τώρα;

Η κυρία έσπασε τη σιωπή:

«Οδυσσέα; Εσύ;»

«Καλλιόπη;»

«Μη μου πεις ότι δε με γνώρισες! Τόσο έχω αλλάξει;»

«Ε...»

Πρώτη φορά έβλεπαν τον Οδυσσέα να τα χάνει και να μη βρίσκει τα λόγια του. Η Αντιγόνη, απορημένη, κοιτούσε πότε τον ένα και πότε τον άλλο.

«Τα παιδιά σου; Παντρεύτηκες τελικά;»

«Όχι... Δηλαδή ναι. Παντρεύτηκα, αλλά δεν είναι όλα αυτά παιδιά μου. Μόνο η μικρή είναι δική μου», είπε δείχνοντας τη Ζωή.

«Τα άλλα είναι της γυναίκας σου;»

«Όχι!»

«Τα... νοικιάσατε για τις διακοπές;»

Ο Οδυσσέας έβαλε τα γέλια και πήρε πάλι τη γνωστή περιπαικτική του έκφραση.

«Έχω και μια κόρη μεγαλύτερη. Τα παιδιά είναι φίλοι τους που τους καλέσαμε φέτος στη Λέρο. Εσύ;»

«Εγώ; Ούτε σύζυγος ούτε παιδιά. Όμως τι λένε; “Σε όποιον δε δίνει ο Θεός παιδιά, δίνει ο διάβολος ανίψια”. Η αδερφή μου έχει παντρευτεί ορειβάτη και μένουν στο Λιτόχωρο. Δεν μπορούσαν να φύγουν, κι έτσι συνοδεύω εγώ τα ανίψια μου για να περάσουμε μαζί με τους γονείς μου

το Δεκαπενταύγουστο και μετά να τα επιστρέψω σώα και αβλαβή – αν δεν τα έχω σκοτώσει μέχρι τότε. Με έχουν ήδη τρελάνει. Πρώτα στο τρένο, μετά στο καράβι. Προς το παρόν τα έχω δέσει στο αμπάρι, να ησυχάσω για λίγο».

«Στο αμπάρι;» πετάχτηκε η Αντιγόνη κάπως τρομαγμένη.

«Πλάκα κάνω – αν και η ιδέα δε μου φαίνεται άσχημη. Ίσως στην επιστροφή να την πραγματοποιήσω. Κοιμούνται ακόμα μετά το χθεσινό ξενύχτι. Βλέπεις, ο μικρός, ο Ιάσοντας, νομίζει ότι είναι ντετέκτιβ και του φάνηκε πως κάτι ύποπτο συνέβαινε χθες στο πλοίο, οπότε δε μας άφησε σε ησυχία. Ο μεγάλος είναι ζηλιάρης, εκνευρίστηκε με τον μικρό και όλα τέλειωσαν μ' ένα γερό καβγά».

Ο Οδυσσέας, σαν να θυμήθηκε κάτι, τη διέκοψε για να τη συστήσει με επισημότητα στα παιδιά:

«Από εδώ, η Καλλιόπη Κοντραφούρη. Παιδική μου φίλη, ηθοποιός και αρχόντισσα της Λέρου».

Εμ, γι' αυτό κάτι του θύμιζε του Δημήτρη.

«Έχετε παίξει στο...»

«Ναι!» απάντησε εκείνη κάπως απότομα, όπως του φάνηκε του Δημήτρη, αλλά μετά συμπλήρωσε πιο ήρεμα: «Με βλέπεις που θυμώνω; Μην ανησυχείς. Είναι που όταν παίζει κάποιος σε ένα σίριαλ στην τηλεόραση όλοι τον αναγνωρίζουν. Δεκαπέντε χρόνια στο θέατρο, και ποτέ δεν είπε κάποιος ότι με αναγνωρίζει. Αλλά, τι σας λέω τώρα; Για δείτε, έχετε αντικρίσει πιο όμορφο λιμάνι;»

Τα παιδιά κοίταξαν γύρω. Δεν ήξεραν από ποια πλευρά του πλοίου να σταθούν· δεξιά ή αριστερά. Ξηρά από τη μία, ξηρά από την άλλη. Ποια θέα να διαλέξουν; Το λιμάνι αριστερά, μεγάλα και εντυπωσιακά κτίρια στη δεξιά πλευρά. Θα μάθαιναν πολλά τις επόμενες μέρες για το πώς δημιουργήθηκαν όλα αυτά. Αν και το πιο σημαντικό έργο ήταν αυτό της φύσης, που λες και φύτεψε ένα νορβηγικό φιόρδ στη μέση του Αιγαίου.

Στο μεταξύ, ο Οδυσσέας και η Καλλιόπη είχαν πιάσει ψιλοκουβέντα, όταν φάνηκε η Μαρίνα, η γυναίκα του Οδυσσέα. Η Αντιγόνη, ίσως επηρεασμένη από τα πολλά βιβλία που είχε διαβάσει, ένιωσε πως κάτι περίεργο υπήρχε στην ατμόσφαιρα.

«Μαρίνα, από εδώ η Καλλιόπη, παλιά μου φίλη και...»

«Ξέρω!» τον διέκοψε εκείνη και γύρισε προς την Καλλιόπη: «Μου έχει πει τόσα για σας, που είναι σαν να σας γνωρίζω».

«Ελπίζω να ήταν καλά».

«Ο Οδυσσέας μόνο καλά λόγια λέει. Τα υπόλοιπα τα αφήνει για... τους κακούς».

«Δεν έχετε κι άδικο. Έτσι ήταν από μικρός».

«Ξέχασα ότι εσείς γνωριζόσαστε από παλιά, και πολύ καλά μάλιστα».

Ήταν σαν αγώνας πινγκ πονγκ με θεατή τον Οδυσσέα, που κοίταζε τότε τη μία και τότε την άλλη.

«Σας είδαμε και στο θέατρο, σε εκείνο το έργο του Μαριβό...»

«Στο Νησί των σκλάβων».

«Ναι, ακριβώς. Αλλά δεν προλαβαίναμε να έρθουμε να σας συγχαρούμε. Ησασταν εξαιρετική ως *υπηρέτρια*», τόνισε την τελευταία λέξη.

Ενώ ο Δημήτρης κοιτούσε γύρω μαγεμένος, η Αντιγόνη είχε τόσο απορροφηθεί από την κουβέντα, ώστε ξέχασε πού βρισκόταν, μέχρι που εμφανίστηκε η υπόλοιπη παρέα. Ξεκόλλησε από τους μεγάλους την ώρα που η Καλλιόπη έλεγε στη Μαρίνα πως δε χρειαζόταν να μιλάνε στον πληθυντικό, πως πίστευε ότι θα περνούσαν καταπληκτικά αυτές τις δύο εβδομάδες που θα ήταν όλοι στο νησί – εδώ η Μαρίνα συνοφρυώθηκε – και πως τα παιδιά τους θα έκαναν καλή παρέα με τα ανίψια της, που ήταν πάνω κάτω στην ίδια ηλικία και – ό,τι κι αν είχε πει – ήταν αξιολάτρευτα αγόρια. Η ίδια βεβαίως – είπε – δεν ήξερε και πολλά από παιδιά, αφού ποτέ δεν της άρεσε η δέσμευση – εδώ η Μαρίνα συνοφρυώθηκε ακόμη περισσότερο. Και μετά...

Η Αντιγόνη έχασε τη συνέχεια, καθώς το καράβι έδενε στο Λακκί. Από το λιμάνι τούς χαιρετούσαν ο παππούς Λευτέρης και η Ζηνοβία με το Γιάννη, που είχαν έρθει μια εβδομάδα νωρίτερα μαζί με τη γιαγιά Ζωή για να «ανοίξουν» το σπίτι στην Αγία Μαρίνα. Πίσω τους φαινόταν το τρελό αυτοκίνητο, το «κάμπριο» του παππού, για το οποίο τους είχαν πει τόσα τα κορίτσια στο ταξίδι.

Ευτυχώς δεν είχαν και πολλά να κουβαλήσουν, εκτός από τα μικρά σακίδια για το ταξίδι, κι έτσι κατέβηκαν

σφαίρα στο λιμάνι. Εν τω μεταξύ, ο Οδυσσέας πήγε στο γκαράζ του πλοίου να πάρει το αυτοκίνητο, που ήταν γεμάτο όσο δεν έπαιρνε.

Εμφανίστηκαν και τα δυο ανιψάκια-διαβολάκια της Καλλιόπης: ο δεκάχρονος Ιάσωνας – τους έδωσε και την κάρτα του που έγραφε «Ιάσων Κορτέσης. Ιδιωτικός ερευνητής», χωρίς άλλα στοιχεία – και ο δωδεκάχρονος Σάββας που δε φάνηκε να χάρηκε και πολύ για τη γνωριμία.

Πάντως, η Καλλιόπη έκανε μια αναπάντητη κλήση στη Μαρίνα για να έχει τον αριθμό της, αφού της είχε προτείνει να μιλήσουν αργότερα μήπως πήγαιναν όλοι μαζί για μπάνιο στα Άλιντα. Η Αντιγόνη δεν ήταν καθόλου σίγουρη πως η Μαρίνα δε θα έσβηνε «κατά λάθος» τον αριθμό από το κινητό της.

Ο Δημήτρης χαιρέτησε μάλλον περιφρονητικά τα δυο αγόρια και ειδικά το «χαζό», που τους έδωσε και κάρτα – άκου εκεί, ιδιωτικός ντετέκτιβ! Μάλλον παγερά χαιρέτησαν τον Ιάσωνα και η Κατερίνα με τη Ζηνοβία. Μόνο η μικρή Ζωή φάνηκε να εντυπωσιάζεται:

«Είσαι στ’ αλήθεια ντετέκτιβ;» τον ρώτησε συνεπαρμένη.

«Και βέβαια είμαι», απάντησε εκείνος με ύφος, αλλά σαφώς κολακευμένος από το ενδιαφέρον που του είχε δείξει.

«Θα μας πεις για καμιά υπόθεση;» ρώτησε η Ζωή.

«Δεν ξέρω, θα δω. Στη δουλειά μου το παν είναι η εχεμύθεια. Ό,τι και να σας πω, θα είναι χωρίς ονόματα».

«Καλά, και ποια είναι αυτή η Εχεμύθεια που δε σε αφήνει να μας πεις;» είπε η Ζώη και η Κατερίνα βρήκε ευκαιρία να της κάνει πάλι μάθημα, να την κοροϊδέψει.

Η Ζωή έβαλε τα κλάματα και έφυγε τρέχοντας, φωνάζοντας ότι θα τα έλεγε όλα στον μπαμπά της όταν θα ερχόταν με το αυτοκίνητο.

Ο Σάββας, ακούγοντας τη συζήτηση, παρενέβη κι αυτός με αδερφική... αγάπη:

«Πες τους, Ιάσωνα, για τις φοβερές σου υποθέσεις. Όπως εκείνη με την περίφημη χαμένη κάλτσα, που βρήκες στο πεύκο, κι ήταν του μπαμπά. Αλλά ξέχασα, δε λες ονόματα. Ε, Κλουζ, ή μάλλον... Κλουζό;» σχολίασε καυστικά.

«Είσαι βλαμμένο».

«Κι εσύ πυροβολημένο».

«Βλάκα!»

«Ηλίθιε!»

«Ε, σταματήστε επιτέλους!»

Η φωνή της Καλλιόπης, προφανώς λόγω επαγγέλματος, ήταν αρκετά δυνατή και πειστική. Τα δυο αδέρφια σταμάτησαν την αψιμαχία και ακολούθησαν τη θεία τους.

«Χριστινάκι!»

Ήταν ο παππούς Λευτέρης αυτός που φώναζε, και τα παιδιά κοιτάχτηκαν απορημένα. Το παράξενο ήταν ότι, ακούγοντας τον παππού να φωνάζει «Χριστινάκι», η Καλλιόπη έπεσε στην αγκαλιά του. Άλλο πάλι κι αυτό!

«Οι μεγάλοι είναι τρελοί», σκέφτηκε η Αντιγόνη, ενώ ο

ντετέκτιβ Ιάσοντας είχε ήδη αρχίσει να κοιτάζει καχύποπτα τη θεία του.

Άνοιξε την μπροστινή θήκη από το σακίδιό του κι έβγαλε μια καραμέλα γάλακτος που την ξετύλιξε με ανυπομονησία και την έβαλε στο στόμα του. Τότε φάνηκε να ηρεμεί κι άρχισε να κοιτάζει βαθυστόχαστα τον παππού Λευτέρη που έλεγε στη θεία του:

«Τι έγινε, Χριστινάκι; Μαύρα μάτια κάναμε να σε δούμε!»

«Τρεξίματα, Λευτέρη...»

«Μη μου τα λες εμένα αυτά. Πάει, μας ξέχασες. Και καλά η Λέρος, αλλά μη μου πεις ότι και το Πόρτο Ράφτη σου πέφτει μακριά. Το ξέρεις πως είμαστε σχεδόν πάντα εκεί».

Τώρα πια είχαν μαζευτεί όλοι γύρω από τον παππού Λευτέρη και τους άλλους. Τα κορίτσια αγκαλιάζονταν, ο Γιάννης με το Δημήτρη μιλούσαν μεταξύ τους με βαριά φωνή και γενικώς γινόταν ένας χαμός, μέχρι που εμφανίστηκε ο Οδυσσέας με το αυτοκίνητο. Φαινόταν πως κανένα παιδί δεν ήθελε να πάει μαζί του. Όλα προτιμούσαν το «κάμπριο» του παππού.

«Θέλεις να σας πάω, με τα παιδιά, στα Άλιντα;» ρώτησε ο Οδυσσέας την Καλλιόπη, αγνοώντας το μάλλον εχθρικό βλέμμα της Μαρίνας. «Απ' ό,τι φαίνεται, θα έχω πολλές κενές θέσεις», συνέχισε ακάθεκτος.

Όταν η Καλλιόπη συμφώνησε πρόσχαρα, το βλέμμα της Μαρίνας έγινε ακόμη πιο εχθρικό. Μετά τις διευθε-

τήσεις και τις διαπραγματεύσεις για το πού θα καθόταν ο καθένας, τα δυο αυτοκίνητα ξεκίνησαν το ένα πίσω από το άλλο, διασχίζοντας το Λακκί, που εντυπωσίασε πολύ το Δημήτρη και την Αντιγόνη, οι οποίοι το έβλεπαν για πρώτη φορά.

«Ό,τι βλέπετε γύρω είναι ιταλικό», είπε ο παππούς Λευτέρης. «Μέχρι το 1943 τα Δωδεκάνησα, μαζί και η Λέρος, ήταν κομμάτι της Ιταλίας. Μετά τα κατέλαβαν οι Γερμανοί, τα πήρε η Μεγάλη Βρετανία κι έφτασε το 1948 για να ενωθούν με την Ελλάδα. Οι Ιταλοί το Λακκί το έλεγαν Πόρτο Λάγκο που θα πει Λιμάνι της Λίμνης. Και πραγματικά θυμίζει λίμνη, όπως το βλέπουμε τώρα».

«Από το Πόρτο Ράφτη ήρθαμε στο Πόρτο Λάγκο, λοιπόν», σχολίασε η Αντιγόνη.

«Κάπως έτσι», είπε χαμογελώντας ο παππούς Λευτέρης. «Μεγάλοι Ιταλοί αρχιτέκτονες και πολεοδόμοι δημιούργησαν μια καινούρια πόλη με εντυπωσιακά κτίρια, όπως η αγορά με το ρολόι, το ξενοδοχείο Λέρος (που κάποτε λεγόταν Ρόμα, δηλαδή Ρώμη), το δημοτικό σχολείο, η εκκλησία και κυρίως τα παλατσίνα, τα μικρά ομοιόμορφα σπίτια που προορίζονταν για τους Ιταλούς αξιωματικούς. Έδιναν, βλέπετε, μεγάλη σημασία στη Λέρο και την ονόμαζαν Μάλτα του Αιγαίου. Όλα αυτά τα έργα των Ιταλών σημάδεψαν την ιστορία του νησιού μέχρι πολύ πρόσφατα. Αλλά, να μη σας ζαλίζω άλλο. Καλύτερα, κοιτάξτε γύρω σας και ό,τι θέλετε με ρωτάτε εσείς».

Το «κάμπριο» του παππού ανηφόριζε προς τον Πλάτα-

νο ήδη αφήνοντας πίσω το Λακκί. Σε λίγο πάλι φάνηκε η θάλασσα στα δεξιά τους.

«Dirty Rock», σχολίασε γελώντας ο Γιάννης. «Στα ελληνικά Βρομόλιθος. Η αγαπημένη μου παραλία».

«Ωραίο όνομα», ειρωνεύτηκε ο Δημήτρης. «Να σου πω την αλήθεια, δε με εμπνέει και τόσο».

«Θα αλλάξεις γνώμη άμα πάμε. Και η λέξη δεν προέρχεται από τη βρόμα, αλλά από το βρόμο, τον ήχο που κάνουν τα κύματα χτυπώντας στην ξέρα. Άσε όμως καλύτερα, μην αρχίσει καμιά ανάλυση για την ετυμολογία ο παππούς».

Εκείνος, αγνοώντας το σχόλιο του εγγονού του, τους έδειξε την πηγή του Καλλικάρη. Άναψε τα αλάρμ, σταμάτησε αριστερά και κατέβηκαν όλοι για να δροσιστούν. Τα παιδιά ήπιαν νερό με την ψυχή τους.

«Τώρα, την πατήσατε!» γέλασε ο παππούς. «Έτσι την έπαθα κι εγώ. Λένε πως, όποιος πει νερό από αυτή την πηγή, παντρεύεται Λεριά ή Λεριό. Έτσι ήπια κι εγώ, και παντρεύτηκα τη γιαγιά Ζωή. Άντε, και καλά στέφανα σε όλους!»

Τα παιδιά δεν απάντησαν. Μόνο η μικρή Ζωή ακούστηκε να λέει:

«Εγώ έχω βρει ποιον θα παντρευτώ και δεν είναι από τη Λέρο».

«Και ποιος είναι ο τυχερός;» ρώτησε ο παππούς γελώντας.

«Είναι μυστικό. Δε σας το λέω».

Δεν ασχολήθηκαν πολύ με τους μελλοντικούς γάμους

της Ζωής, καθώς έφτασαν ύστερα από λίγο στην πλατεία του Πλατάνου, της πρωτεύουσας του νησιού.

«Του παππού μάλλον του αρέσει πολύ το νερό του Καλλιάρη, γι' αυτό έχει δώσει το όνομά του στη βάρκα του, στο Πόρτο Ράφτη», σχολίασε η Ζηνοβία.

«Θυμάμαι που μου είχε διηγηθεί την ιστορία», πρόσθεσε η Αντιγόνη.

«Τα ήθελα και τα έπαθα», είπε ο παππούς Λευτέρης. «Τώρα, σαν καλός στρατιώτης, θα πρέπει να εκτελέσω τις εντολές του στρατηγού – της γιαγιάς Ζωής – και να ψωνίσω όλα όσα μου έχει γράψει. Αλλιώς, ποιος την ακούει! Γιάννη, εσύ πήγαινε τα παιδιά στο φωτογραφείο για να γνωρίσουν τον κύριο Στάθη, τον ξάδερφο της γιαγιάς σας. Να τους δείξει και το σαντούρι του».

Η Αντιγόνη κι ο Δημήτρης τα είχαν χάσει λίγο με όλα όσα γίνονταν, και σχεδόν με κινηματογραφική ταχύτητα. Ήταν δύσκολο να αφομοιώσουν τόσες πληροφορίες μέσα σε τόσο λίγο χρόνο.

Ο πρώτος που πρόσεξαν ήταν ένας πανύψηλος άντρας με μεγάλο μουστάκι και ναυτικό κασκέτο που πουλούσε αχινούς. Τους είχε μέσα σε ένα καφάσι και τους έδειχνε περήφανος, ενώ κάθε τόσο φώναζε: «Αχινιοί! Πρωινοί αχινιοί!» Το πιο εντυπωσιακό ήταν ότι υπήρχε κόσμος που τους αγόραζε, σκέφτηκαν.

Έτσι, κάπως ζαλισμένοι, βρέθηκαν μέσα στο φωτογραφείο Ο Πλάτανος. Νόμιζαν πως έκαναν λάθος και μπήκαν σε ωδείο, γιατί η πρώτη εικόνα που είδαν ήταν

ένας κύριος που στεκόταν πάνω από ένα παιδί στην ηλικία της Ζωής το οποίο έπαιζε σαντούρι. Αρχικά ο κύριος του κρατούσε τα χέρια και μετά το άφησε να συνεχίσει μόνο του.

«Ε, Βαλάντη, έμαθες τίποτα ή τζάμπα τρώει το χρόνο του ο κύριος Στάθης;» ρώτησε ο Γιάννης.

Αντί για άλλη απάντηση, το αγοράκι έπαιξε επιδέξια λίγο από ένα τραγούδι που κάτι τους θύμιζε, και όλοι το χειροκρότησαν. Έπειτα ο Γιάννης σύστησε τα παιδιά στον κύριο Στάθη. Εκείνος τους καλωσόρισε στο νησί και ζήτησε να ξαναπούν τα ονόματά τους.

«Πρόσωπα δεν ξεχνάω ποτέ. Τα ονόματα όλο τα μπερδεύω. Όμως πώς να ξεχάσω το Κατερινιώ και τη Ζωίτσα; Είμαι κάτι σαν παππούς τους – μακρινός ξάδερφος της γιαγιάς τους της Ζωής. Άσε που όλο τις κυνηγάω να μάθουνε σαντούρι κι όλο μου ξεφεύγουν. Βρε, Λεριές είσαστε εσείς;»

«Όχι. Είμαστε από την Αγία Μαρίνα!» είπε η μικρή Ζωή κι όλοι γέλασαν.

«Μην το γελάτε», είπε ο κύριος Στάθης. «Μια φορά γινόταν αγώνας κολύμβησης στην Αγία Μαρίνα και νίκησε κάποιο παιδί από το Παρθένι. Τότε η μητέρα ενός παιδιού από την Αγία Μαρίνα γύρισε στη διπλανή της: “Τι τα θες; Αυτό μεγαλώνει στην εξοχή, στον καθαρό αέρα, ενώ εμείς στην πόλη. Πού να κερδίσουν τα δικά μας!” Βλέπετε, όσοι είναι από την Αγία Μαρίνα θεωρούν τους εαυτούς τους πρωτευουσιάνους και τους άλλους χωρικούς. Όμως τώρα

ο Πλάτανος σας έβαλε τα γυαλιά. Εμείς γίναμε η πραγματική πρωτεύουσα!»

«Σιγά», απάντησε η Ζωή. «Ούτε θάλασσα έχετε ούτε ανεμόμυλο».

Ενώ οι άλλοι συζητούσαν, η Αντιγόνη κοιτούσε τις εντυπωσιακές φωτογραφίες με τις ομορφιές της Λέρου. Θα πήγαιναν σε όλα αυτά τα μέρη; Όμως, όταν ο παππούς Λευτέρης μπήκε φορτωμένος με δυο μεγάλες σακούλες γεμάτες ψώνια, εκτελώντας τις διαταγές της γιαγιάς Ζωής, αντί να ρωτήσει κάτι για όλα αυτά – με τον ώρες ώρες παράξενο τρόπο που φερόταν και σκεφτόταν –, τον πλησίασε και τον ρώτησε:

«Γιατί είπατε την κυρία Καλλιόπη “Χριστινάκι”;»

«Καλά, εσύ όλα τα πιάνεις στο φτερό. Τίποτα δε σου ξεφεύγει. Όμως, κάθε πράγμα στον καιρό του κι ο κολιός τον Αύγουστο. Θα σ’ τα πω αργότερα. Τώρα πρέπει να βιαστούμε. Έχουμε ήδη αργήσει και δε μας βλέπω καλά!»

Τα παιδιά με δυσκολία έφυγαν από το φωτογραφείο. Ζητούσαν από τον κύριο Στάθη να τους πει κι άλλες ιστορίες από τη Λέρο. Τελικά, με το «κάμπριο» του παππού πήραν τη μεγάλη κατηφόρα που οδηγεί από τον Πλάτανο στην Αγία Μαρίνα. Πριν καλά καλά το καταλάβουν, είχαν φτάσει. Στην πραγματικότητα έμοιαζε σαν ένας και μοναδικός οικισμός και η Αντιγόνη με το Δημήτρη απόρησαν για τη διαμάχη μεταξύ των δύο... πόλεων, αφού αυτοί έβλεπαν μία.

Τα ξέχασαν όλα όταν πάρκαραν μπροστά σε ένα επι-

βλητικό αρχοντικό στο χρώμα της ώχρας. Ήταν ένα από τα περίφημα σπίτια που είχαν χτίσει οι Αιγυπτιώτες Δεριοί οι οποίοι είχαν ακμάσει στην Αίγυπτο και ιδιαίτερα στο Κάιρο, χωρίς ποτέ να ξεχάσουν την πατρίδα τους – δεν έφτιαξαν μόνο σπίτια, αλλά χρηματοδότησαν πολλά σημαντικά δημόσια ιδρύματα. Από μια τέτοια οικογένεια καταγόταν κι η γιαγιά Ζωή, που έμοιαζε πραγματικά με πυργοδέσποινα όταν βγήκε να τους υποδεχτεί.

Ο Δημήτρης και η Αντιγόνη είχαν μείνει πραγματικά άναυδοι. Ακόμη περισσότερο εντυπωσιάστηκαν όταν μπήκαν στο εσωτερικό του σπιτιού. Μα αυτό ήταν κάτι ανάμεσα σε μουσείο και σε παραμύθι!